

Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam in liquidatie

2016

Jaarverslag

Inhoudsopgave

Verslag van de Vereffenaars

1. Algemene informatie	4
2. Bestuursverslag 2016.....	8
Balans per 31 december 2016	14
Staat van baten en lasten.....	15
Kasstroomoverzicht	16
1. Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	17
2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva	17
3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat	19
4. Overige activa	19
5. Stichtingskapitaal en reserves	19
6. Overige schulden en overlopende passiva	19
7. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen.....	20
8. Verbonden partijen.....	21
9. Nagekomen premiebijdragen voor risico pensioenfonds	21
10. Overige baten	21
11. Pensioenuitvoeringskosten	22
12. Overige lasten	22
13. Bezoldiging bestuurders	22
14. Gebeurtenissen na balansdatum.....	22

Overige gegevens

Verklaring certificerend actuaaris

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verslag van de Vereffenaars

1. Algemene informatie

Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam in liquidatie statutair gevestigd in Amsterdam is opgericht op 22 april 1936. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41.19.97.34. De stichting is in liquidatie sinds het ontbindingsbesluit van 1 november 2013 en houdt zich sindsdien bezig met de vereffening van het vermogen.

De Vereffening geschiedt door de Vereffenaars die op het tijdstip van het ontbindingsbesluit in bestuursfunctie waren. Dit geldt met inachtneming van de statutaire bepalingen over daarna optredende wijzigingen in de samenstelling van Vereffenaars en hetgeen hierover is weergegeven in dit hoofdstuk. Waar in dit verslag gesproken wordt over bestuur of bestuursleden is daarmee Vereffenaars bedoeld.

Uitvoerder van diverse pensioenregelingen

De Stichting is een ondernemingspensioenfonds in liquidatie, in dit verslag aan te duiden als “het pensioenfonds”. Het pensioenfonds is als zodanig de pensioenuitvoerder geweest voor de volgende rechtspersonen:

- Autoriteit Financiële Markten (gedragstoezicht op financiële markten);
- Euronext Amsterdam (aandelen-/obligaties- en optiebeurs);
- Euroclear Nederland/Necigef (bewaarneming en afwikkeling effectentransacties);
- LCH (administratieve afwikkeling beurstransacties);
- Stichting DSI (onder andere registratie beleggingsdeskundigen).

Daarnaast heeft het pensioenfonds pensioenregelingen uitgevoerd van enkele rechtspersonen, die in het verleden bij het pensioenfonds zijn aangesloten en deze aansluiting al voor 31 december 2013 hebben beëindigd, te weten: Atos Origin Financial IT Services B.V. (Atos), Federation of European Securities Exchanges (FESE) en Tijdbeursmedia (TBM).

Op basis van een middelloonregeling of een eindloonregeling (‘de pensioenregelingen’) hebben de werknemers tot 1 januari 2014 bij het pensioenfonds een financiële aanspraak opgebouwd ten behoeve van de gevolgen van pensionering en overlijden. De uitvoeringsovereenkomsten tussen de actieve werkgevers en het pensioenfonds zijn per 31 december 2013 beëindigd. De uitvoering is per 2014 overgegaan naar andere pensioenuitvoerders te weten: Pensioenfonds AFM, Euroclear Pension Fund en Delta Lloyd.

Het pensioenfonds heeft tot het moment van de beëindiging van de uitvoeringsovereenkomsten gevolgd door collectieve waardeoverdrachten naar de nieuwe uitvoerders de verantwoordelijkheid gedragen voor de uitvoering van de pensioenregelingen voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden in overeenstemming met de bestaande wet- en regelgeving. De inhoud van de pensioenregelingen is het resultaat geweest van het arbeidsvoorwaardenoverleg tussen de werkgevers en de werknemers.

Samenstelling van het College van Vereffenaars

Het pensioenfonds heeft Vereffenaars die zich terzijde laten staan door een bestuursbureau, verschillende adviseurs, een certificerend actuaaris, een externe accountant en een Verantwoordingsorgaan. Per 14 maart 2016 zijn de voormalige Deelnemersraad en het Verantwoordingsorgaan formeel samengevoegd tot een Verantwoordingsorgaan nieuwe stijl. Het pensioenfonds heeft geen personeel in dienst. De afrondende werkzaamheden worden voor het merendeel door het bestuursbureau uitgevoerd. Waar nodig worden adviseurs of Vereffenaars ingezet om te borgen dat alle benodigde werkzaamheden worden verricht. Werkzaamheden ten behoeve van het pensioenfonds worden door de vijf bovengenoemde werkgevers betaald, die tot 1 januari 2014 aangesloten waren bij het pensioenfonds.

Het College bestaat sinds 1 augustus 2016 uit vier leden vanwege het beëindigen van het dienstverband met een aangesloten werkgever door mevrouw Van de Lagemaat. De Vereffenaars hebben mede naar aanleiding hiervan opnieuw de governance van PMA tegen het licht gehouden. In de paragraaf inzake governance staat dit verder toegelicht.

Naam	Functie in College	Lid vanaf	Lid t/m	Relevante nevenfunctie
D.J. Vis	Voorzitter	24-10-2011		Zelfstandig adviseur
Mr. B.J. Holsboer	Lid	22-04-2008		Medewerker Euronext
Mw. mr. J.W.M. Wiegers	Lid	12-12-2013		Adviseur Montae
T. de Jong	Lid	30-01-2014		Medewerker Euronext
Mw. drs. R.G. van de Lagemaat	Vice voorzitter	27-12-2010	01-07-2016	Medewerker Euroclear

Vereffenaars en dagelijkse leiding

De Vereffenaars hebben bevoegdheden conform de statuten en reglementen van het pensioenfonds en in overeenstemming met de vastlegging in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota ('ABTN'). In de statuten is ook de benoeming en herbenoeming van bestuursleden geregeld.

Dit geldt ook voor de Vereffenaars. Tevens hebben zij dezelfde bevoegdheden, plichten en aansprakelijkheid als een bestuurder. Zij vertegenwoordigen het pensioenfonds en dragen de (eind)verantwoordelijkheid ten aanzien van het gevoerde beleid.

De Vereffenaars worden ondersteund door externe adviseurs op het gebied van juridische aangelegenheden, financiële administratie en communicatie.

Certificerend actuaris

De certificerend actuaris van het pensioenfonds is de heer drs. P. Heesterbeek AAG, verbonden aan Triple A.

Extern accountant

De externe accountant van het pensioenfonds is de heer W.H. Hoeve RA, verbonden aan BDO te Amsterdam.

Governance in 2016

In 2015 is besloten de governance van het pensioenfonds aan te passen in het licht van de Wet Versterking Bestuur Pensioenfonds. Hiervoor verwijzen wij naar het jaarverslag van 2015. Samengevat zien deze besluiten op de samenstelling van het College van Vereffenaars, het daarop aanpassen van de statuten en de vorming van een verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan bestaat bij aanvang uit de nog aanwezige leden van de voormalige deelnemersraad en het Verantwoordingsorgaan.

De voormalige deelnemersraad en het Verantwoordingsorgaan hebben met de voorgestelde wijzigingen ingestemd op 29 januari 2016. De statuten zijn vervolgens aangepast aan de bovengenoemde bestuursbesluiten en verleden op 14 maart 2016.

Vanwege het vertrek van mevrouw Van de Lagemaat en de betrokkenheid van de nog aanwezige leden van het nieuwe Verantwoordingsorgaan heeft het College van Vereffenaars zich nogmaals gebogen over de governance van het pensioenfonds in liquidatie. Hierbij is gekeken naar een aantal alternatieven op basis van vooraf vastgestelde criteria.

Het College heeft na afweging van de verschillende alternatieven besloten dat de vier resterende Vereffenaars hun taak blijven uitoefenen. Gezien de status van PMA vindt er geen uitbreiding plaats van het aantal Vereffenaars.

Hieraan liggen grotendeels dezelfde redenen ten grondslag als aan het besluit van 2015 na het vertrek van de heer Appelman in mei 2015 (werknemersvertegenwoordiger in het bestuur), te weten:

- het pensioenfonds is al langere tijd in liquidatie;
- alle rechten, verplichtingen en het vermogen zijn overgedragen;
- de Vereffenaars als geheel en ieder afzonderlijk dienen de belangen van alle groepen deelnemers evenwichtig af te wegen;
- de aanwezigheid van een Verantwoordingsorgaan; en
- de nog te verrichten werkzaamheden tot het moment van daadwerkelijke liquidatie.

Aanvullend hierop spelen ook de strengere geschiktheidseisen, kosten en doorlooptijd voor selectie en benoeming van nieuwe leden van de fondsorganen in de afweging een rol.

Het College van Vereffenaars heeft de directeur van het bestuursbureau en haar vaste juridisch adviseur, de heer E. Lutjens, de opdracht gegeven ervoor te helpen waken dat alle (voorgenomen) besluiten van het College voldoen aan de norm van evenwichtige belangenafweging ex art. 105 Pensioenwet.

Verantwoordingsorgaan nieuwe stijl

Het Verantwoordingsorgaan bestaat formeel uit tenminste twee leden, die worden benoemd en ontslagen door de Vereffenaars. Uitsluitend (voormalige) deelnemers, (voormalige) gewezen deelnemers en (voormalige) pensioengerechtigden kunnen benoemd worden en zitting hebben in het Verantwoordingsorgaan.

Het Verantwoordingsorgaan bestaat thans uit twee leden, één namens (oud) deelnemers en één namens (voormalig) pensioengerechtigden. Mevrouw Janssen en de heer Busch zijn in 2016 teruggetreden uit het Verantwoordingsorgaan. Het Verantwoordingsorgaan is thans als volgt samengesteld:

Naam:

P. A. Bezemer (voorzitter)
Mw. L.S. Becka

Het Verantwoordingsorgaan heeft de volgende taken:

De bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het Bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, over het door het Bestuur gevoerde beleid en de beleidskeuzes voor de toekomst.

Dit oordeel wordt, met de reactie van het Bestuur hierop, in het jaarverslag van het pensioenfonds opgenomen.

Het pensioenfonds stelt het Verantwoordingsorgaan in de gelegenheid advies uit te brengen over:

- a. het beleid inzake beloningen;
- b. de vorm en inrichting van het intern toezicht;
- c. het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
- d. het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
- e. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van de stichting of de overname van verplichtingen door de stichting;
- f. liquidatie, fusie of splitsing van de stichting;
- g. het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst;
- h. het omzetten van de stichting in een andere rechtsvorm, bedoeld in artikel 18 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;
- i. samenvoeging van pensioenfonds als bedoeld in de definitie van ondernemingspensioenfonds in artikel 1 van de Pensioenwet; en
- j. de samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten.

Daarbovenop heeft het College na heroverweging van de governancestructuur in 2016 besloten het Verantwoordingsorgaan een bovenwettelijke bevoegdheid te geven door het orgaan de gelegenheid te geven over alle toekomstige (voorgenomen) besluiten van het College advies uit te brengen.

Intern toezicht

Het Bestuur heeft in 2014 op eigen initiatief een laatste visitatie laten doen uitgaande van een daadwerkelijke liquidatie in 2014. De verdere afwikkeling van het pensioenfonds vergt nog steeds meer tijd. Vooralsnog ziet het Bestuur geen reden, om alsnog een visitatie te laten doen. Uiteraard houdt het Bestuur hier oog voor en zal naar bevind van zaken handelen.

Klachten en geschillen

Er is een klachten- en geschillenregeling waarvan (voormalig) deelnemers gebruik kunnen maken in geval van klachten of geschillen. Er is in 2016 geen beroep gedaan op de regeling.

Compliance officer

Het Bestuur van het pensioenfonds heeft de heer H. Sietses als *compliance officer* aangesteld. De voornaamste taken van de *compliance officer* omvatten:

- onafhankelijk toezicht op de naleving van de gedragscode;
- onafhankelijk toezicht op de naleving van wettelijke regelingen;
- advisering Bestuur omtrent compliance aangelegenheden.

De taken leiden onder meer tot het toetsen van de naleving van wet- en regelgeving met betrekking tot onder andere koersgevoelige informatie en privé-effectentransacties door het Bestuur en de medewerkers van het pensioenfonds.

Aangezien het pensioenfonds sedert eind 2014 al geen beleggingen meer onder zich heeft, is er sinds deze datum ook geen sprake meer dat bij privé-effectentransacties door het Bestuur en de medewerkers van het pensioenfonds gebruik zou kunnen worden gemaakt van koersgevoelige informatie die in verband staat met binnen het pensioenfonds aangehouden beleggingen. Gezien vorenstaande zijn in 2016 geen bijzonderheden geconstateerd met betrekking tot privé-effectentransacties.

2. Bestuursverslag 2016

Algemeen

Het bestuur heeft in een besluit van het Bestuur op 1 november 2013 besloten om het pensioenfonds te liquideren. De uitvoeringsovereenkomsten met de vijf actieve werkgevers zijn beëindigd per 1 januari 2014. Alle rechten, verplichtingen en het vermogen, welke voorheen ondergebracht zijn bij het pensioenfonds, zijn einde 2013 en begin 2014 overgedragen naar een drietal pensioenuitvoerders, te weten Pensioenfonds AFM, pensioenfonds Euroclear en Delta Lloyd.

Het Bestuur heeft als Vereffenaar in september 2014 het voorlopig liquidatieverslag vastgesteld en de Rekening en Verantwoording opgesteld.

In oktober 2014 is de Rekening en Verantwoording en het voorlopig liquidatieverslag voor eenieder tot 3 december 2014 ter inzage gelegd ten kantore van het handelsregister van de Kamer van Koophandel Amsterdam en ten kantore van het pensioenfonds in liquidatie op Beursplein 5 te Amsterdam.

Tijdens de verzetstermijn van twee maanden is in december 2014 verzet aangetekend tegen de liquidatie door een voormalig gewezen deelnemer. De Vereffenaars hebben hierop vooralsnog besloten de liquidatie voor onbepaalde tijd uit te stellen totdat het verzet is opgeheven. De afronding van de liquidatie is daardoor vertraagd.

Bij vonnis van het Gerechtshof van 8 september 2016 is het verzet ongegrond verklaard. Vanwege een dagvaarding in februari 2017 door een voormalig deelnemer kan de liquidatie thans niet worden afgewikkeld.

Samenvatting gang van zaken 2016

Vanwege het aangetekende verzet tegen de liquidatie kon het College de vereffening en afwikkeling van het pensioenfonds in 2016 niet afronden. Het uitgangspunt van de Vereffenaars is om tot het moment dat de afwikkeling kan worden afgerond de nog benodigde werkzaamheden op de meest efficiënte manier te verrichten waarbij rekening wordt gehouden met de balans tussen kwaliteit en kosten. Dit houdt o.a. in dat waar mogelijk overleg digitaal of telefonisch plaatsvindt en leden van het College in twee-of drietalen werkzaamheden oppakken. De Vereffenaars als geheel zijn en blijven verantwoordelijk en besluitvorming vindt plaats door de gezamenlijke Vereffenaars. In 2016 hebben de Vereffenaars zich, naast de wijzigingen van de governance (zie de toelichting in hoofdstuk 1) met de volgende zaken beziggehouden.

Juridische dossiers

1. Verzet tegen liquidatie

In december 2014 is door een belanghebbende verzet aangetekend tegen de liquidatie, waardoor de liquidatie werd opgeschort.

Bij vonnis van de Rechtbank van 8 september 2016 is dit verzet ongegrond verklaard. Formeel gezien zou de liquidatie daarna kunnen worden afgerond. Echter vanwege de in februari 2017 ontvangen dagvaarding (zie onderstaand punt 3.) kan de liquidatie vooralsnog geen doorgang vinden.

2. Individuele rechtszaak inzake kortingen

In februari 2014 is het pensioenfonds gedagvaard door een (voormalig) gewezen deelnemer van het pensioenfonds. Bij vonnis van de Rechtbank Amsterdam van 10 augustus 2015 is de vordering van eiser afgewezen en is eiser veroordeeld in de proceskosten. Eiser heeft daarna hoger beroep ingesteld bij het Gerechtshof Amsterdam. Op 14 februari 2017 heeft het Gerechtshof het vonnis van de Rechtbank Amsterdam bekrachtigd en is eiser in het ongelijk gesteld en veroordeeld in de proceskosten. Eiser heeft geen cassatie ingesteld. De zaak is hierbij voor het pensioenfonds afgerond.

Door de collectieve waardeoverdracht van de opgebouwde pensioenen, waaronder die van de betreffende (voormalig) gewezen deelnemer aan Delta Lloyd en de daarbij behorende vrijwaringsverklaring is het risico van een eventuele vordering uit deze rechtszaak overgedragen aan Delta Lloyd. Het pensioenfonds loopt ook bij een andere uitspraak door een gerechtelijke instantie, dan tot nu toe is gedaan, geen risico met betrekking tot de vordering in deze zaak. Delta Lloyd heeft dit nogmaals apart bevestigd.

Delta Lloyd heeft daarnaast de reikwijdte van de vrijwaring - en daarmee de overgang van het risico naar Delta Lloyd – ten principale ter discussie gesteld. Het pensioenfonds en Delta Lloyd zijn daarover met elkaar in overleg getreden en blijven vooralsnog bij hun eigen standpunt. ('agree to disagree').

3. Aansprakelijkheidstelling door een voormalig deelnemer

Op 23 februari 2017 heeft het College van Vereffenaars een dagvaarding ontvangen van een voormalig deelnemer van PMA. Deze stelt PMA en een voormalig voorzitter aansprakelijk voor door hem geleden schade als gevolg van, volgens hem, toerekenbare tekortkoming van de zorgplicht met als basis een aantal overtredingen van de Pensioenwet. PMA is gedagvaard voor een openbare terechtzitting bij de Kantonrechter van de Rechtbank Amsterdam, afdeling privaatrecht. Deze dagvaarding volgt op eerdere stappen, die deze voormalig deelnemer richting PMA en diens (voormalig) bestuurders en adviseurs heeft gezet.

Het pensioenfonds en haar (oud) bestuursleden en (voormalig) adviseurs zijn in 2015 aansprakelijk gesteld door deze voormalig deelnemer wegens onder andere vermeende schade als gevolg van het gevoerde beleggingsbeleid in de jaren 2007-2011.

De Vereffenaars hebben vorig boekjaar besloten, mede gezien hun taak van evenwichtige belangenwerving, een extern onafhankelijk onderzoek door AON Hewitt naar het gevoerde beleggingsbeleid in deze periode te laten verrichten om te bepalen of er grond is voor bovengenoemde aansprakelijkheid. De Vereffenaars hebben zich beraden op de bevindingen van dit onderzoek en hebben besloten dat er geen grond is om over te gaan tot aansprakelijkstelling van (voormalig) bestuurders of adviseurs, omdat er op basis van het feitenmateriaal voortvloeiend uit dit rapport van Aon Hewitt en gezien de juridische opinie van de externe juridisch adviseur, de heer Lutjens, niet gesteld kan worden dat er sprake is van een ernstig verwijt respectievelijk een ernstig verwijtbare fout, die ten grondslag zou moeten liggen aan een aansprakelijkheidsstelling.

De Vereffenaars hebben de juridische dossiers gedeeld met de toezichthouder De Nederlandsche Bank en waar nodig gemeld bij de verzekeraar van de bestuurdersaansprakelijkheid.

Sponsorsoverleg

Met de sponsors (oud werkgevers) is op reguliere basis overleg geweest om de lopende zaken af te wikkelen. Ook is met hen gesproken over de onderzochte alternatieven voor de governancestructuur van PMA. Het reguliere overleg heeft de sponsors onder andere de gelegenheid gegeven zicht te houden op de liquidatiekosten en de realisatie hiervan op basis van de door het pensioenfonds opgestelde begroting voor het boekjaar 2016. Vanwege het uitstel van de liquidatie heeft het bestuur een aantal nieuwe afwikkelscenario's geschetst met daaraan gekoppelde begrotingen en het daaruit door het College bepaalde scenario medegedeeld aan de sponsors. Het pensioenfonds organiseert ook in 2017 waar nodig een sponsorsoverleg.

Communicatie

Via de website is in 2016 actuele informatie verstrekt over de stand van zaken in verband met de liquidatie van het pensioenfonds en het financieel verslag over het boekjaar 2015.

Archief pensioenfonds

De boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van het pensioenfonds zijn in bewaring gegeven aan derden.

De deelnemersdossiers zijn in bewaring gegeven aan Delta Lloyd, Pensioenfonds AFM en Euroclear Pension Fund. Deze partijen bewaren de deelnemersdossiers tot de datum dat de rechten van die deelnemers en de eventuele pensioengerechtigde nabestaanden zijn komen te vervallen.

De overige dossiers worden in bewaring gegeven bij een nader te bepalen derde professionele partij, met een bewaartermijn van 10 jaar.

Deze bewaarneming van de fondsdocumenten wordt schriftelijk gemeld aan De Nederlandsche Bank en (na definitieve liquidatie) aan de Kamer van Koophandel.

3. Oordeel van het Verantwoordingsorgaan en reactie Bestuur

Oordeel Verantwoordingsorgaan

Geacht bestuur/College van Vereffenaars,

Ons is verzocht een oordeel te geven over het handelen van het College van Vereffenaars aan de hand van het ons eerder toegezonden concept Jaarverslag 2016 van de Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam in liquidatie. Het verslag is samengesteld door de Vereffenaars van het fonds. Aan het Verantwoordingsorgaan is verzocht in te stemmen met het gevoerde beleid en de keuzes die daaraan ten grondslag liggen.

Het Verantwoordingsorgaan is door de Vereffenaars geïnformeerd over de inhoud van het jaarverslag, alsook de keuzes ten aanzien van het gevoerde beleid die daar aan ten grondslag liggen. Ook is gesproken over de zaken die leidden tot vertraging in het liquidatieproces. Hierbij richtte onze aandacht erop of deze zaken op correcte wijze – voor zover wij dit kunnen overzien – zijn weergegeven en procedureel correct opgevolgd. In gesprekken met Het College van Vereffenaars hebben we vastgesteld dat de belangenafweging van de diverse belanghebbenden leidend is geweest binnen de context van de Pensioenwet en nadere regelgeving. Waar nodig zijn externe adviseurs ingeschakeld.

Met de installatie van het ‘nieuwe’ Verantwoordingsorgaan is begin 2016 een zestal leden benoemd. Sindsdien zijn er twee leden van werkgever veranderd en een tweetal leden heeft geen mogelijkheid meer deel te nemen aan het overleg. Het College heeft daarop de betreffende leden conform het geldende reglement bedankt voor hun lidmaatschap. Volgens de statuten bestaat het Verantwoordingsorgaan uit minimaal twee personen. Hier voldoet het Verantwoordingsorgaan aan, zodat de legitimiteit statutair geborgd is. Indien de afronding van de liquidatie van het fonds nog langere tijd duurt, zal er door het Verantwoordingsorgaan opnieuw naar de legitimiteit gekeken worden.

Het Verantwoordingsorgaan ziet geen aanleiding voor verdere opmerkingen over het concept Jaarverslag 2016.

Peter Bezemer
Liza Becka

21 april 2017

Reactie van de Vereffenaars op het oordeel van het Verantwoordingsorgaan

Het College van Vereffenaars van PMA heeft kennis genomen van het oordeel van het Verantwoordingsorgaan over het jaarverslag 2016 van het pensioenfonds en het handelen van het College over het betreffende verslagjaar.

Het College kan zich hierin goed vinden en blijft zich tot het uiterste inspannen om de liquidatie van het pensioenfonds met inachtneming van het belang van alle belanghebbenden zo spoedig mogelijk af te ronden.

Het bestuur dankt het Verantwoordingsorgaan voor haar constructieve opstelling met behoud van de eigen verantwoordelijkheid en haar oordeel over het handelen van het bestuur in het jaar 2016.

Ondertekening namens de Vereffenaars van Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam

Amsterdam, 29 mei 2017

Balans

(alle bedragen zijn weergegeven als Euro's * 1.000,-)

Balans per 31 december 2016

		31 dec 2016		31-dec 2015	
		€	€	€	€
Activa					
Overige activa	4				
Liquide middelen			399		516
Totaal activa			399		516
		31 dec 2016		31-dec 2015	
		€	€	€	€
Passiva					
Stichtingskapitaal en reserves	5				
Overige reserves			---		---
Overige schulden en overlopende passiva	6				
R/C Sponsoren			60		198
R/C Deelnemers			339		318
Totaal passiva			399		516

Staat van baten en lasten

		2016		2015	
	(verwijzing) Paragraaf	€	€	€	€
Baten					
Premiebijdragen voor risico pensioenfonds	9		237		1.006
Overige baten	10		30		373
			267		1.379
Lasten					
Pensioenuitvoeringskosten	11		237		267
Koopsom Delta Lloyd					739
Overige lasten	12		30		373
			-/- 267		-/- 1.379
Saldo van baten en lasten			0		0
Bestemming van het saldo van baten en lasten					
Overige reserves					
Totaal saldo van baten en lasten			0		0

Kasstroomoverzicht

	2016		2015	
	€	€	€	€
Kasstroom uit pensioenactiviteiten				
Verrekenende / ontvangen premies	90		1.341	
Ontvangen in verband met afwikkeling herverzekeringsspolissen	--		86	
Betaalde pensioenuitvoerings- en liquidatiekosten	-/- 234		-/- 492	
Betaalde pensioenuitkeringen	--		--	
Koopsom Delta Lloyd	--		-/- 739	
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten		-144		196
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten				
Verkopen en aflossingen van beleggingen	21		---	
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	6		55	
Aankopen beleggingen	---		---	
Betaalde kosten van vermogensbeheer	---		---	
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten		27		55
Netto kasstroom		---		---
Koers- en omrekeningsverschillen op liquide middelen				
Mutatie liquide middelen		-117		251
Het verloop van de liquide middelen is als volgt:				
Stand per 1 januari		516		265
Mutaties liquide middelen Fonds		-117		251
Stand per einde boekjaar		399		516

1. Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

Activiteiten

De Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam had voor het ontbindingsbesluit ten doel het binnen de perken van haar middelen uitkeren of door middel van een verzekeraar doen uitkeren van pensioenen en/of andere uitkeringen aan deelnemers, gepensioneerden en/of gewezen deelnemers of hun nabestaanden overeenkomstig de bepalingen van de statuten en de reglementen. Na het ontbindingsbesluit heeft de stichting ten doel het vereffenen van haar vermogen. Het Bestuur is daarmee omgevormd tot het College van Vereffenaars.

Het pensioenfonds gaf invulling aan de uitvoering van de pensioenregelingen van de volgende aangesloten ondernemingen: de Autoriteit Financiële Markten (AFM), Euronext Amsterdam, Euroclear Nederland (Necigef), LCH, en Stichting DSI alsmede voorheen aan pensioenregelingen van een aantal overige werkgevers, die al voor 31 december 2013 de uitvoeringsovereenkomst met het pensioenfonds hadden beëindigd. Voor deze werkgevers beheerde het pensioenfonds alleen de opgebouwde pensioenaanspraken en – rechten. De opgebouwde pensioenaanspraken en – rechten voor de bovengenoemde werkgevers zijn per 1 januari 2014 ondergebracht bij Delta Lloyd, Pensioenfonds AFM en Euroclear Pension Fund. Het pensioenfonds heeft in november 2013 besloten te liquideren en heeft de liquidatie in gang gezet in september 2014 door deponering van het voorlopig liquidatieverslag en bijbehorende stukken bij de Kamer van Koophandel met het streven per ultimo 2014 te zorgen voor de financiële afronding en daadwerkelijke liquidatie. Vanwege het verzet dat is aangetekend tijdens de verzetsperiode is de liquidatie aanvankelijk vertraagd tot het moment waarop het verzet komt te vervallen en het College van Vereffenaars daardoor gerechtigd is tot finale afronding over te gaan. In 2016 is het verzet ongegrond verklaard. Gegeven de in februari 2017 ontvangen dagvaarding kan het College nog niet overgaan tot afwikkeling van de liquidatie. Derhalve is Pensioenfonds Mercurius Amsterdam nog steeds een pensioenfonds in liquidatie en is het jaarverslag 2016 opgesteld. Per eind 2016 is er nog sprake van een banksaldo, een kostenvoorziening en een batig saldo ten gunste van de (voormalige) deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Voor de opstelling van het kasstroomoverzicht is de directe methode gehanteerd. Hierbij worden alle ontvangsten en uitgaven als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

Continuïteit

Het pensioenfonds in liquidatie heeft voldoende middelen om aan haar verplichtingen te voldoen. De (liquidatie)kosten worden volledig gedragen door de vijf bovengenoemde werkgevers, die tot 1 januari 2014 de uitvoering van hun pensioenregeling bij het pensioenfonds hadden ondergebracht. Aan de kostenvergoeding door deze werkgevers ligt een overeenkomst ten grondslag. Op grond van de geldende regels voor jaarverslaglegging is derhalve geen sprake van discontinuïteit. Het pensioenfonds hanteert om deze reden ook niet de grondslagen op liquidatiebasis.

2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ) (610) uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in Euro's x 1.000.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn niet gewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen en veronderstellingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het College van Vereffenaars van het pensioenfonds zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Opname van actief, verplichting, bate of last

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Vreemde valuta

Functionele valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Het verschil tussen de reële waarde en geamortiseerde kostprijs wordt over de periode tot de verwachte ontvangst als rentebaten verwerkt. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Er zijn geen rekening-courantschulden bij banken.

Stichtingskapitaal en reserves

De stichting heeft vanaf 2014 geen eigen kapitaal en reserves meer.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactie kosten).

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Nagekomen premiebijdragen voor risico pensioenfonds

Onder premiebijdragen voor risico pensioenfonds wordt verstaan de aan aangesloten werkgevers in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Vanaf 2014 wordt er normaliter geen premie meer betaald voor pensioenopbouw en bestaat de premie alleen nog uit een kostenvergoeding voor de uitvoering en liquidatie van het fonds. In 2015 is een eenmalig bedrag ontvangen voor de inkoop van een aanvullend nabestaandenpensioen voor een (voormalig) deelnemer bij Delta Lloyd. In 2016 is geen enkel bedrag meer in rekening gebracht voor inkoop van pensioen.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

4. Overige activa

	2016 €	2015 €
Liquide middelen	399	516
Stand per einde boekjaar	399	516

Het pensioenfonds heeft geen kredietfaciliteit en de liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

5. Stichtingskapitaal en reserves

De stichting heeft vanaf 2014 geen eigen kapitaal of reserves meer.

6. Overige schulden en overlopende passiva

	2016 €	2015 €
Overlopende passiva	399	516
Stand per einde boekjaar	399	516

De overlopende passiva betreft het door de werkgevers verstrekte voorschot voor kosten betreffende de afwikkeling van de liquidatie (R/C Sponsors, per einde boekjaar €60) alsmede de liquidatiebaten die aangewend zullen worden conform de doelbestemming zoals verwoord in de statuten (R/C Deelnemers, per einde boekjaar €339).

Overlopende passiva

	R/C sponsors €	R/C deelnemers €
Stand per 1 januari	198	318
Voldaan	---	
Baten uit afwikkeling herverzekeringsspolissen		21
Kosten	-/- 237	
Ontvangen overige baten	9	
Kostenvoorschot betaald door sponsors	90	
Stand per einde boekjaar	60	339

7. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Alle activa en verplichtingen zijn op de balans opgenomen.

Per balansdatum speelt een aantal juridische kwesties, te weten:

Juridische dossiers

1. Verzet tegen liquidatie

In december 2014 is door een belanghebbende verzet aangetekend tegen de liquidatie, waardoor de liquidatie werd opgeschort.

Bij vonnis van de Rechtbank van 8 september 2016 is het verzet ongegrond verklaard, waardoor de liquidatie kan worden afgerond. Gegeven de in februari 2017 ontvangen dagvaarding (zie onderstaand punt 3.) kan de liquidatie vooralsnog geen doorgang vinden.

2. Individuele rechtszaak inzake kortingen

In februari 2014 is het pensioenfonds gedagvaard door een (voormalig) gewezen deelnemer van het pensioenfonds. Bij vonnis van de Rechtbank Amsterdam van 10 augustus 2015 is de vordering van de eiser afgewezen en is eiser veroordeeld in de proceskosten. Eiser heeft daarna hoger beroep ingesteld bij het Gerechtshof Amsterdam. Op 14 februari 2017 heeft het Gerechtshof het vonnis van de Rechtbank Amsterdam bekrachtigd en is eiser in het ongelijk gesteld en veroordeeld in de proceskosten. Eiser heeft geen cassatie ingesteld. De zaak is hierbij voor het pensioenfonds afgerond.

Door de collectieve waardeoverdracht van de opgebouwde pensioenen, waaronder die van de betreffende (voormalig) gewezen deelnemer aan Delta Lloyd en de daarbij behorende vrijwaringsverklaring is het risico van een eventuele vordering uit deze rechtszaak overgedragen aan Delta Lloyd. Het pensioenfonds loopt ook bij een andere uitspraak door een gerechtelijke instantie, dan tot nu toe is gedaan, geen risico met betrekking tot de vordering in deze zaak. Delta Lloyd heeft dit nogmaals apart bevestigd.

Delta Lloyd heeft daarnaast de reikwijdte van de vrijwaring - en daarmee de overgang van het risico naar Delta Lloyd – ten principale ter discussie gesteld. Het pensioenfonds en Delta Lloyd zijn daarover met elkaar in overleg getreden en blijven vooralsnog bij hun eigen standpunt.

3. Aansprakelijkheidstelling door een voormalig deelnemer

Begin februari 2017 heeft het College van Vereffenaars een dagvaarding ontvangen van een voormalig deelnemer van PMA. Deze stelt PMA en een voormalig voorzitter aansprakelijk voor door hem geleden schade als gevolg van, volgens hem, toerekenbare tekortkoming van de zorgplicht met als basis een aantal overtredingen van de Pensioenwet. PMA is gedagvaard voor een openbare terechtzitting bij de Kantonrechter van de Rechtbank Amsterdam, afdeling privaatrecht. Deze dagvaarding volgt op eerdere stappen, die deze voormalig deelnemer richting PMA en diens (voormalig) bestuurders en adviseurs heeft gezet.

Het pensioenfonds en haar (oud) bestuursleden en (voormalig) adviseurs zijn in 2015 aansprakelijk gesteld door deze voormalige deelnemer wegens onder andere vermeende schade als gevolg van het gevoerde beleggingsbeleid in de jaren 2007-2011.

De Vereffenaars hebben vorig boekjaar besloten, mede gezien hun taak van evenwichtige belangenweging, een extern onafhankelijk onderzoek door AON Hewitt naar het gevoerde beleggingsbeleid in deze periode te laten verrichten om te bepalen of er grond is voor bovengenoemde aansprakelijkheid. De Vereffenaars hebben zich beraden op de bevindingen van dit onderzoek en hebben besloten dat er geen grond is om over te gaan tot aansprakelijkstelling van (voormalig) bestuurders of adviseurs, omdat er op basis van het feitenmateriaal voortvloeiend uit dit rapport van Aon Hewitt en gezien de juridische opinie door de externe juridische adviseur, de heer Lutjens, niet gesteld kan worden dat er sprake is van een ernstig verwijt respectievelijk een ernstig verwijtbare fout.

De Vereffenaars hebben de juridische dossiers gedeeld met de toezichthouder De Nederlandsche Bank en waar nodig gemeld bij de verzekeraar van de bestuurdersaansprakelijkheid.

Aangezien voor de bovenstaande twee kwesties de uitkomst niet 100% zeker is, c.q. het risico wat eventueel voortvloeit uit de onder 2. vermelde procedure niet bij het pensioenfonds ligt, zijn er geen verplichtingen in de balans opgenomen, maar worden deze in de toelichting op de balans vermeld.

8. Verbonden partijen

Overige transacties met verbonden partijen

De stichting heeft een overeenkomst inzake beëindigingskosten afgesloten met de vijf onder paragraaf 1 genoemde werkgevers voor de kosten van de afwikkeling van het pensioenfonds. De (liquidatie)kosten worden volledig gedragen door deze werkgevers en komen niet ten laste van de deelnemers.

9. Nagekomen premiebijdragen voor risico pensioenfonds

Vanaf 2014 wordt er geen premie meer betaald voor pensioenopbouw en bestaat de premie normaliter alleen nog uit een kostenvergoeding voor de uitvoering en liquidatie van het fonds. De werkgevers hebben in 2016 € 237 bijgedragen (onttrekking aan R/C Sponsors) ter dekking van de kosten.

10. Overige baten

	2016	2015
	€	€
Dividendbelasting voorgaande jaren	9	55
Bate uit interim liquidatie van het Global Opportunities Fund	21	
Baten uit afwikkeling herverzekeringsspolissen	--	86
Correctie premiebetaling	--	232
Totaal	30	373

De dividendbelasting voorgaande jaren betreft gedurende het jaar ontvangen teruggave dividendbelasting die conform in 2014 gemaakte afspraken ten gunste van de vijf eerder genoemde werkgevers komt.

In verband met een interim liquidatie van het Global Opportunities Fund is in 2016 een betaling ontvangen van ruim €21. Dit bedrag vormt onderdeel van het batig saldo, waarvan de bestemming is vastgelegd in de statuten van het pensioenfonds.

11. Pensioenuitvoeringskosten

	2016 €	2015 €
Liquidatiekosten / administratiekosten	16	24
Controle- en toezichtkosten	18	39
Advieskosten	135	110
Bestuursbureau	55	80
Overige	13	14
	---	---
Totaal	237	267

De (liquidatie) kosten worden volledig gedragen door de vijf eerder genoemde werkgevers.

Honorarium accountant

De honoraria van de externe accountant zoals begrepen in de controle- en advieskosten zijn als volgt:

	2016 €	2015 €
Onderzoek van de jaarrekening en de verslagstaten	13	13
Totaal	13	13

12. Overige lasten

	2016 €	2015 €
Toevoeging aan R/C deelnemers	21	318
Terugbetaling aan sponsors	9	55
Totaal	30	373

De toevoeging aan R/C deelnemers bestaat uit een batig saldo uit een interim liquidatie van het Global Opportunities Fund van €21. De terugbetaling aan sponsors betreft de gedurende het jaar ontvangen teruggave dividendbelasting die conform gemaakte afspraken ten gunste van de vijf eerder genoemde werkgevers komt.

13. Bezoldiging bestuurders

Vereffenaars die niet in loondienst zijn bij een van de vijf eerder genoemde werkgevers en voorheen namens deze werkgever(s) in het pensioenfondsbestuur zitting hadden, ontvangen een vergoeding van de werkgever(s).

14. Gebeurtenissen na balansdatum

Op 23 februari 2017 heeft het College van Vereffenaars een dagvaarding ontvangen van een voormalig deelnemer van PMA. (zie toelichting onder punt 7.)

Amsterdam, 29 mei 2017

Vereffenaars:

D.J. Vis

Mw. J.W.M. Wiegers

B.J. Holsboer

Tj. De Jong

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten

In artikel 15 lid 5 van de Statuten is opgenomen dat indien de liquidatie enig overschot laat, zal daaraan door het Bestuur een bestemming worden gegeven, overeenkomende het doel van de stichting; het zal niet kunnen terugkeren in het vermogen van de werkgever. Bedragen die de stichting verplicht is te betalen aan de werkgever vallen niet onder het overschot.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam in liquidatie te Amsterdam is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2016.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam in liquidatie, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij enkel gebaseerd op de jaarrekening.

Afstemming accountant

De voorziening van het pensioenfonds bedraagt nihil. Er is geen sprake van basisgegevens op grond waarvan het pensioenfonds een pensioenverplichting zou hebben. Dientengevolge heeft de accountant geen instructies opgesteld en heeft de afstemming tussen mij en de accountant over de werkzaamheden plaatsgevonden op basis van onderling contact. Er is tussen de accountant en mij overeengekomen om geen materialiteitsgrens te hanteren in de controle van de pensioenverplichtingen, aangezien de pensioenverplichtingen nihil bedragen.

De accountant heeft mij per e-mail bevestigd dat de pensioenaanspraken nihil bedragen. Op grond daarvan concludeer ik dat de pensioenverplichtingen nihil bedragen.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Het pensioenfonds is in liquidatie en heeft geen technische verplichtingen meer op haar balans staan. Dientengevolge is er geen dekkingsgraad meer van toepassing, geen beleidsdekkingsgraad en is er ook geen sprake meer van een minimaal vereist eigen vermogen en een vereist eigen vermogen. Qua

beleggingen zijn enkel nog liquide middelen aanwezig. De premie-inkomsten hebben enkel betrekking op de vergoeding van de sponsors voor de gemaakte kosten. De ontvangen premie is daarmee kostendekkend.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

Amsterdam,
drs. P.H.A. Heesterbeek AAG
verbonden aan Triple A – Risk Finance Certification B.V

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam in liquidatie

Verklaring over de jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam in liquidatie te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam in liquidatie op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Mercurius Amsterdam in liquidatie zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Benadrukking van de voorgenomen liquidatie van de stichting

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel continuïteit in de toelichting op pagina 17 van de jaarrekening, waarin wordt toegelicht dat de stichting in liquidatie is. De jaarrekening is niet op grondslagen van liquidatiebasis opgesteld, aangezien het bestuur van mening is dat de stichting voldoende middelen heeft om aan haar resterende verplichtingen te kunnen voldoen. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Andere informatie

Dit rapport omvat, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, andere informatie. De andere informatie bestaat uit:

- Algemene informatie
- het bestuursverslag

- het oordeel van het Verantwoordingsorgaan en reactie Bestuur
- de overige gegevens
- verklaring van de certificerend actuaaris

Wij vermelden op basis van de verplichtingen onder titel 9 Boek 2 BW en de controlestandaarden dat:

- wij geen tekortkomingen hebben geconstateerd naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de door titel 9 Boek 2 BW vereiste overige gegevens zijn toegevoegd;
- het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening;
- we niets te rapporteren hebben met betrekking tot andere informatie anders dan het bestuursverslag en de overige gegevens.

Ons oordeel over de jaarrekening omvat niet de andere informatie en we brengen over de andere informatie geen controleoordeel of andere vorm van assurance conclusie tot uitdrukking. In het kader van onze controle van de jaarrekening is het, op basis van de controlestandaarden, onze verantwoordelijkheid om de andere informatie te lezen. Hierbij overwegen wij of een inconsistentie van materieel belang bestaat tussen de andere informatie en de jaarrekening. Hiertoe gebruiken wij de verkregen controle-informatie van de jaarrekeningcontrole en de tijdens de controle getrokken conclusies. Daarnaast gaan wij na of de andere informatie anderszins afwijkingen van materieel belang lijkt te bevatten. Als wij concluderen, gebaseerd op werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dat deze andere informatie een afwijking van materieel belang bevat, zijn wij verplicht dit feit te rapporteren.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW.

Utrecht, 29 mei 2017

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

W. Hoeve RA